

Соціально-економічне становище Запорізької області за січень–червень 2020 року

Повідомлення Головного управління статистики

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення Запорізької області, за оцінкою, на 1 червня 2020р. становила 1679889 осіб.

Упродовж січня–травня 2020р. чисельність населення зменшилася на 7512 осіб. Порівняно з січнем–травнем 2019р. обсяг природного скорочення зменшився на 263 особи та становив 7247 осіб.

Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих – 37 народжених.

Зайнятість

За результатами обстеження робочої сили **кількість зайнятого населення** у віці 15 років і старше в I кварталі 2020р. становила 741,6 тис. осіб, а у віці 15–70 років – 735,6 тис. осіб. Кількість безробітних віком 15 років і старше та 15–70 років складала 80,8 тис. осіб.

У I кварталі 2020р. рівень зайнятості населення віком 15 років і старше становив 51,5%, а серед населення віком 15–70 років – 58,2%. Рівень безробіття серед робочої сили віком 15 років і старше склав 9,8%, а осіб 15–70 років – 9,9%.

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій Запорізької області з кількістю працюючих 10 осіб і більше у травні 2020р. становила 341,0 тис. осіб. У порівнянні з квітнем 2020р. їх кількість у цілому по області зменшилась на 1,5 тис. осіб, або на 0,4%.

Вагоме зменшення показника відбувалось на підприємствах виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу і поліграфічної діяльності (на 11,7%), діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (на 4,0%).

І, навпаки, суттєве збільшення показника спостерігалось у господарствах: сільському, лісовому і рибному (на 3,4%), наданні інших видів послуг (на 2,6%), а також виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення (на 1,7%).

Оплата праці та соціально-трудова відносина

Розмір середньої номінальної заробітної плати одного штатного працівника у травні 2020р. у 2,3 раза перевищив законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати (4723 грн) та становив 10755 грн, що на 2,3% більше, ніж у квітні 2020р. і на 4,7% – ніж у аналогічному місяці 2019р.

Найвищий розмір заробітної плати відмічався у працівників постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (20004 грн), добувної промисловості і розроблення кар'єрів (17792 грн), металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин та устаткування (16067 грн), виробництва коксу і продуктів нафтоперероблення (15571 грн).

Необхідно зазначити, що до групи з найнижчою заробітною платою, розмір якої складає 21–62% середньообласного рівня, відносилися працівники текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, тимчасового розміщування й організації харчування, операцій з нерухомим майном, а також господарств: сільського, лісового та рибного.

Реальна заробітна плата (з урахуванням змін споживчих цін) у травні 2020р. в порівнянні з квітнем 2020р. збільшилась на 2,5%, а відносно травня 2019р. – на 4,1%. За січень–травень 2020р. по відношенню до аналогічного періоду 2019р. вона збільшилась на 8,1%.

Сума невиплаченої заробітної плати за травень 2020р. збільшилась на 1,3 млн.грн, або на 1,1% та на 1 червня 2020р. становила 121,0 млн.грн.

У цілому по економіці області обсяг невиплаченої заробітної плати на початок червня 2020р. становив 3,2% фонду оплати праці, нарахованого за травень.

Із загальної суми заборгованості на 1 червня 2020р. 49,4% складає борг працівникам економічно активних підприємств. За травень 2020р. сума заборгованості з виплати заробітної плати по цих підприємствах збільшилась на 8,7% та становила 59,7 млн.грн.

На початок червня 2020р. значна частина суми заборгованості цієї категорії підприємств припадала на виробництво хімічних речовин та хімічної продукції (33,5% загальної суми боргу по області), освіту (22,3%), водопостачання, каналізацію, поводження з відходами (14,2%).

Основну частину боргу утворено на підприємствах м. Запоріжжя (77,4%), м. Мелітополя (5,4 %) та Василівського району (4,5%).

На 1 червня 2020р. вчасно не отримали заробітну плату 3,7 тис. працівників економічно активних підприємств (1,1% штатних працівників, зайнятих на підприємствах з кількістю працюючих 10 осіб та більше) в середньому по 16020 грн кожен. Значно вищим цей показник був у працівників державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування (52100 грн), будівництва (38580 грн), освіти (34020 грн), а також

професійної, наукової та технічної діяльності (26858 грн).

На 1 червня 2020р. заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів становила 156,3 тис.грн.

Ціни

Ціни на споживчому ринку області в січні–червні 2020р. зросли на 2,3%. Подорожчання у сфері охорони здоров'я становило 7,0%. Вартість алкогольних напоїв, тютюнових виробів підвищилась на 6,4%, продуктів харчування та безалкогольних напоїв – на 4,5%, товарів та послуг у сфері зв'язку – на 2,9%, у сфері освіти – на 2,7%, різних товарів та послуг – на 0,6%. Плата за житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зменшилась на 5,6%. Ціни у сфері транспорту знизилась на 3,0%. Водночас зареєстровано подешевлення цін на одяг і взуття – на 2,0%, у сфері відпочинку і культури – на 1,8%, а також вироби та послуги у сфері ресторанів та готелів – на 0,5%. Ціни на предмети домашнього вжитку, побутову техніку та поточне утримання житла знизилась на 0,3%.

Промисловість

У січні–червні 2020р. порівняно з січнем–червнем 2019р. **індекс промислової продукції** становив 88,6%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяг виробництва зменшився на 0,1%.

У **переробній промисловості** індекс промислової продукції склав 89,9%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг виробництва зменшився на 1,1%.

У січні–червні 2020р. вироблено 201,1 т яловичини і телятини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш, четвиртин необвалених, 1544,3 т свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблені сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання), 4516,7 т виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових), 355,6 тис.т олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) та 42,2 тис.т олії соняшникової і сафлорової та їх фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих), 1274,4 т масла вершкового жирністю не більше 85%, 378,4 т сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир), 1348,8 т молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів, 36,0 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 20,9 тис.т хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання, 3002,1 т пряників та виробів подібних, 1380,0 тис.дал води натуральної мінеральної негазованої.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 61,6%.

За шість місяців 2020р. вироблено 16,7 т брезентів, навісів і тентів (крім навісів для будинків-фургонів), 95,6 тис.шт комплектів і костюмів чоловічих та хлопчачих з тканини бавовняної або з волокон синтетичних, або штучних, виробничих та професійних, 63,0 тис.шт футболок, майок й подібних виробів, трикотажних машинного або ручного в'язання, 476,3 тис. пар рукавичок, рукавиць, мітенок (крім трикотажних).

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності відбулося зниження виробництва на 5,0%.

На підприємствах із виробництва коксу, продуктів нафтоперероблення індекс промислової продукції склав 100,7%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції випуск промислової продукції зменшився на 8,7%.

На підприємствах із виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів індекс промислової продукції склав 100,7%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції відбулося зниження виробництва на 11,3%.

За січень–червень 2020р. виготовлено 974,5 т мішків та пакетів (у т.ч. конусоподібних), з полімерів етилену (не включаючи із синтетичних текстильних матеріалів), 58780,2 тис.шт бутлів, пляшок, флаконів, фляг та виробів подібних для транспортування або пакування продукції (стакани для сметани, йогурту тощо), місткістю 2 л і менше, з пластмас, 178,0 тис.т вапна негашеного, 11,2 тис.т елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, 85,1 тис.т розчинів бетонних, готових для використання.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування індекс промислової продукції склав 88,6%.

З початку 2020р. вироблено 406,5 т деталей, виливаних з чавуну сірого, для машинного обладнання і механічних приладів (крім двигунів), 12023,2 т конструкцій, виготовлених виключно або переважно з листового матеріалу, з металів чорних, інших, 211,9 т резервуарів, цистерн, баків та подібних ємностей для рідин, з металів чорних, місткістю понад 300 л (крім з облицюванням чи з теплоізоляцією, оснащених механічним і тепловим обладнанням), 18171 шт раковин та умивальників, зі сталі неіржавної.

На підприємствах машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, обсяги виробництва знизилась на 13,4%.

За шість місяців 2020р. випущено 3170 шт трансформаторів інших, н.в.і.у., потужністю не більше 1 кВ·А, 3444 шт основ апаратури електричної для контролю та розподілення електроенергії інших, на напругу не більше 1 кВ, 5007,4 т провідників електричних інших на напругу не більше 1 кВ, не оснащених елементами

з'єднувальними, 19,5 тис.шт турбокомпресорів одноступінчастих, 1441 шт обладнання й апаратів для фільтрування й очищення повітря та газів (крім фільтрів впускних повітряних для двигунів внутрішнього згорання).

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** показники виробництва зменшились на 16,9%.

За січень–червень 2020р. вироблено 17716,3 млн.кВт·год електроенергії.

Сільське господарство

У січні–червні 2020р. **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно з січнем–червнем 2019р. становив 47,3%, у т.ч. на підприємствах – 34,5%, у господарствах населення – 67,9%.

Станом на 1 липня 2020р. культури зернові та зернобобові були скошені та обмолочені на площі 64,7 тис.га, що на 73,0% менше, ніж на початок липня 2019р. Зібрана площа культур зернових та зернобобових склала 6,6% площі посівів (торік – 24,7%). Виробництво зерна становило 207,3 тис.т (у початково оприбуткованій масі), що на 75,3% менше, ніж було одержано на початок липня 2019р. У середньому з 1 га обмолоченої площі одержано по 32,0 ц зерна (на 3,0 ц менше, ніж торік).

Всіма категоріями господарств на 1 липня 2020р. одержано овочів відкритого ґрунту 16,9 тис.т (на 1,6% більше, ніж на відповідну дату 2019р.), плодоягідної продукції – 9,2 тис.т (на 25,2% менше).

У січні–червні 2020р. реалізовано на забій сільськогосподарських тварин (у живій масі) 30,1 тис.т. Вироблено основних видів тваринницької продукції: молока – 102,7 тис.т, яєць – 317,4 млн.шт. Порівняно з січнем–червнем 2019р. загальні обсяги виробництва яєць та молока зменшились на 11,2% і 7,6% відповідно, м'яса – залишилися на рівні.

У структурі реалізації сільськогосподарських тварин на забій підприємствами (крім малих) частка свиней становила 55,5%, птиці – 31,6%, великої рогатої худоби – 8,6%.

У січні–червні 2020р. у підприємствах обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у порівнянні з січнем–червнем 2019р. зменшився на 9,6%.

Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до реалізації на забій становило 90,3% (торік – 103,4%).

Станом на 1 липня 2020р. в усіх категоріях господарств нараховувалося 73,2 тис. голів овець та кіз (на 13,5% менше, ніж на 1 липня 2019р.), 83,6 тис. голів великої рогатої худоби (на 12,2% менше) (у т.ч. корів – 42,3 тис. голів (на 12,2% менше)), свиней – 179,0 тис. голів (на 20,3% менше), птиці – 4684,2 тис. голів (на 16,6% менше).

За розрахунками, господарствами населення утримувалося 80,1% (у січні–червні 2019р. – 80,8%) загальної кількості великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 86,5% (86,7%)), овець та кіз – 66,0% (67,1%), птиці – 56,7% (49,0%) і свиней – 39,8% (35,7%).

Загальний обсяг основних видів власно виробленої продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами, в січні–червні 2020р. склав 5363,6 млн.грн, у т.ч. продукції рослинництва – 4658,4 млн.грн, тваринництва – 705,2 млн.грн.

Середні ціни продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами за січень–червень 2020р. у порівнянні з січнем–червнем 2019р. зросли на культури плодови та ягідні в 1,6 раза, молоко – на 10,5%, насіння культур олійних – на 1,4%, знизилась на культури овочеві – на 25,4%, яйця – на 9,1%, культури зернові та зернобобові – на 4,5%, тварини сільськогосподарські живі – на 0,7%.

На 1 липня 2020р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 335,7 тис.т зерна (на 56,1% менше, ніж на 1 липня 2019р.), у т.ч. 159,0 тис.т пшениці, 109,5 тис.т ячменю, 26,2 тис.т кукурудзи. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 281,1 тис.т зерна (на 55,2% менше), у т.ч. 129,1 тис.т пшениці, 89,2 тис.т ячменю, 24,1 тис.т кукурудзи. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 54,7 тис.т зерна (на 60,1% менше).

Будівництво

Обсяг виробленої **будівельної продукції** (виконаних будівельних робіт) підприємствами області в січні–червні 2020 року становив 1024,7 млн.грн. Індекс будівельної продукції порівняно з січнем–червнем 2019р. склав 63,8%.

Нове будівництво склало 10,8% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 45,4%, реконструкція та технічне переоснащення – 43,8%.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–травні 2020р. експорт **товарів** становив 1191,9 млн.дол. США, імпорт – 496,5 млн.дол. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 695,4 млн.дол. Порівняно з січнем–травнем 2019р. експорт зменшився на 9,1%, імпорт – на 33,5%.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 2,40 (у січні–травні 2019р. – 1,76).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 147 країн світу.

Основу товарної структури експорту склали недорогі метали та вироби з них, механічні та електричні машини, продукти рослинного походження, жири та олії тваринного або рослинного походження, мінеральні продукти.

У загальному обсязі експорту товарів порівняно з січнем–травнем 2019р. збільшилась частка зернових культур з 7,5% до 10,5%, механічних машин – з 6,6% до 11,6%, жирів та олій тваринного або рослинного походження – з 5,6% до 7,0%. Натомість зменшилась частка чорних металів з 54,1% до 51,5%, руд, шлаку і золи – з 4,1% до 3,1%.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 292,0 млн.дол., або 24,5% загального обсягу експорту та зменшився порівняно з січнем–травнем 2019р. на 23,2%.

Найбільші обсяги експорту до країн ЄС склали чорні метали – 46,0%, руди, шлак і зола – 12,5%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 8,0%, зернові культури – 6,7%, продукти неорганічної хімії – 4,0% загального обсягу експорту до цих країн.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися до Італії, Польщі, Німеччини, Чехії, Іспанії. Серед інших країн світу найбільше екпортувалися товари до Російської Федерації, Китаю, Туреччини, США, Єгипту, Об'єднаних Арабських Еміратів, Індії, Ізраїлю.

Серед найбільших країн-експортерів порівняно з січнем–травнем 2019р. збільшився експорт товарів до Китаю в 2,3 рази, США – на 55,6%, Єгипту – на 48,8%, Ізраїлю – на 39,1%, Об'єднаних Арабських Еміратів – на 18,0%, Німеччини – на 6,1%, зменшився експорт товарів до Польщі на 32,5%, Туреччини – на 26,4%, Індії – на 23,9%, Чехії – на 20,5%, Російської Федерації – на 18,9%, Іспанії – на 17,6%, Італії – на 9,2%.

Основу товарної структури імпорту склали механічні та електричні машини, мінеральні продукти, недорогі метали та вироби з них, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, живі тварини, продукти тваринного походження.

У загальному обсязі імпорту товарів проти січня–травня 2019р. збільшилась частка електричних машин з 9,0% до 20,6%, чорних металів – з 4,3% до 5,8%, риби і ракоподібних – з 3,9% до 5,5%, різноманітної хімічної продукції – з 2,2% до 3,0%, зменшилась частка палив мінеральних, нафти і продуктів її перегонки з 37,4% до 13,0%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 233,7 млн.дол., або 47,1% загального обсягу та збільшився проти січня–травня 2019р. на 24,7%.

Найвагоміші обсяги імпорту товарів із країн ЄС склали: електричні машини – 36,5%, механічні машини – 21,1%, сіль, сірка, землі та каміння – 3,7%, палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки – 3,0% загального обсягу імпорту із цих країн.

Серед країн Євросоюзу найвагоміші імпортні надходження товарів здійснювалися з Німеччини, Польщі, Фінляндії, Словаччини, Італії. Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки товарів надходили з Російської Федерації, Китаю, США, Туреччини, Норвегії.

Порівняно з січнем–травнем 2019р. імпорт товарів збільшився з Німеччини в 2,6 рази, Фінляндії – в 2,2 рази, Норвегії – на 84,5%, США – на 8,5%. Однак менше ввезено товарів з Російської Федерації в 2,9 рази, Китаю – в 2,1 рази, Словаччини – на 38,7%, Польщі – на 22,1%, Туреччини – на 19,2%, Італії – на 11,0%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлю, до якого включено дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–червні 2020р. становив 22831,2 млн.грн, що на 9,1% більше обсягів січня–червня 2019р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–червні 2020р. становив 16767,9 млн.грн і в порівнянних цінах проти січня–червня 2019р. збільшився на 10,0%. Роздрібний товарооборот за червень 2020р. становив 2883,8 млн.грн і в порівнянних цінах проти червня 2019р. збільшився на 3,6%, а проти попереднього місяця – на 3,5%.

Транспорт

У січні–червні 2020р. підприємствами транспорту перевезено 8,3 млн.т вантажів, що на 6,2% менше обсягу січня–червня 2019р. **Вантажообіг** становив 4585,8 млн.ткм і зменшився на 8,7%.

Залізничним транспортом відправлено 6416,3 тис.т вантажів (на 1,5% менше обсягу січня–червня 2019р.). Зменшилося відправлення руди залізної і марганцевої на 12,5%, нафти і нафтопродуктів – на 14,3%, добрив – на 22,4%, зерна і продуктів перемолу – у 3,4 рази, кам'яного вугілля – у 5,5 рази. У той же час збільшилося відправлення коксу в 1,5 рази, брухту чорних металів – на 37,2%, будівельних матеріалів – на 35,0%, чорних металів – на 6,4%. Вантажообіг зменшився на 9,1% та становив 4145,5 млн.ткм.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–червні 2020р. перевезено 1641,4 тис.т вантажів (у порівнянні з січнем–червнем 2019р. на 22,6% менше) та виконано вантажообіг в обсязі 422,5 млн.ткм (на 6,9% менше).

Протягом січня–червня 2020р. послугами пасажирського транспорту скористалися 36,3 млн. пасажирів (59,4% обсягу січня–червня 2019р.) та виконано **пасажиروобіг** в обсязі 585,3 млн.пас.км (43,7%).

У січні–червні 2020р. послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 25,1 млн. пасажирів, що склало 65,3% показника січня–червня 2019р., при цьому перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилось в 1,5 рази і склало 6,3 млн.

пасажирів.

Обсяг пасажирських перевезень міським електротранспортом у січні–червні 2020р. проти січня–червня 2019р. зменшився в 1,9 раза і становив 9,7 млн. пасажирів.

Головне управління статистики у Запорізькій області